

Sygn. akt I C 342/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 października 2016 roku

Sąd Rejonowy w Suchej Beskidzkiej I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Rafał Kucharzyk
Protokolant:	protokolant sądowy Aneta Rzepka

po rozpoznaniu w dniu 24 października 2016 roku w Suchej Beskidzkiej na rozprawie

sprawy z powództwa (...) w W.

przeciwko S. M.

o zapłatę

I. oddała powództwo;

II. zasądza od strony powodowej (...) w W. na rzecz pozwanej S. M. kwotę 2.417 zł (dwa tysiące czterysta siedemnaście złotych) tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt I C 342/16

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Rejonowego w Suchej Beskidzkiej z dnia 24 października 2016 roku

Pozwem z dnia 04.03.2016 r. (k. 2-4) strona powodowa (...), reprezentowany przez pełnomocnika adw. A. Ł. (pełnomocnictwo k. 29), wniosła o zasądzenie od pozwanej S. M. kwoty 8.195,31 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 4 marca 2016 r. do dnia zapłaty, zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego oraz kosztów sądowych.

Na uzasadnienie żądania wskazała, że w dniu 26.10.1998 r. (...) Bank S.A. (obecnie (...) Bank (...) S.A.) z siedzibą we W. zawarł z pozwaną umowę bankową nr (...), na podstawie której pozwana otrzymała określoną w umowie kwotę pieniężną, jednocześnie zobowiązując się do jej zwrotu na warunkach określonych precyzyjnie tą umową. Pozwana nie wywiązała się ze zobowiązania, wobec czego niespłacona kwota należności stała się wymagalna wraz z kwotą odsetek umownych. Przedmiotowa wierzytelność na skutek umowy przelewu wierzytelności zawartej w dniu 29 stycznia 2015 r. została zbyta na rzecz (...) z siedzibą w K.. Następnie w dniu 24 lutego 2015 r. (...) z siedzibą w K. scedowała przedmiotową wierzytelność na jej (strony powodowej) rzecz. Tym samym zgodnie z art. 509 k.c. na stronę powodową przeszła całość praw i obowiązków wynikających z umowy bankowej nr (...). Strona powodowa podjęła pozasądową próbę rozwiązania sporu kierując do pozwanej wezwanie do zapłaty, które pozostało bezskuteczne. Na dochodzoną pozwem kwotę składały się: należność główna – 1.256,59 zł; odsetki umowne naliczone przez pierwotnego wierzyciela – 5.968,49 zł; odsetki karne naliczone za opóźnienie w spłatach zobowiązania przez pierwotnego wierzyciela – 862,79 zł; odsetki ustawowe naliczone przez stronę powodową od dnia 31 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. – 92,26 zł oraz odsetki ustawowe za opóźnienie naliczone przez stronę powodową od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 3 marca 2016 r. – 15,18 zł.

Pozwana S. M., reprezentowana przez pełnomocnika adw. P. P. (pełnomocnictwo k. 58), w sprzeciwie od nakazu zapłaty z dnia 09.06.2016 r. (k. 56) wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwana podniosła zarzut przedawnienia. Wskazała, że powód nie podał terminu, w którym roszczenie stało się wymagalne, jednak jak wynika z treści umowy zobowiązanie miało zostać spełnione do dnia 26.10.1999 r., w związku z czym wymagalność całego roszczenia nastąpiła najpóźniej następnego dnia. Biorąc pod uwagę fakt, że termin przedawnienia tego rodzaju umów, jako związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej wynosi 3 lata, roszczenie powoda przedawniło się najpóźniej z dniem 27 października 2002 r.

W odpowiedzi na sprzeciw (pismo z dnia 12.08.2016 r., k. 65) strona powodowa zakwestionowała twierdzenia pozwanej. Wskazała, że wierzyciel pierwotny (...) Bank S.A. podjął działania zmierzające do wyegzekwowania swoich należności. W dniu 6 lutego 2001 r. wystawiony został przeciwko pozwanej bankowy tytuł egzekucyjny, a następnie postanowieniem z dnia 23 kwietnia 2001 r., sygn. akt I Co 40/01, Sąd Rejonowy w Suchej Beskidzkiej nadał klauzulę wykonalności wymienionemu tytułowi egzekucyjnemu. W oparciu o powyższy tytuł wykonawczy bank pismem z dnia 07.05.2001 r. wniósł o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, które było prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Wadowicach T. A. pod sygn. akt Km 244/01. Postępowanie egzekucyjne nie doprowadziło do wyegzekwowania należnego świadczenia i zgodnie z treścią postanowienia z dnia 3 grudnia 2013 r. zostało, na podstawie art. 824 § 1 pkt 3, umorzone jako bezskuteczne. Mając zatem na względzie podjęte przez pierwotnego wierzyciela czynności, należy stwierdzić, że w dniu wytaczania powództwa, tj. w dniu 30.03.2016 r., roszczenie strony powodowej nie było przedawnione.

Pismem procesowym z dnia 16.08.2016 r. (k. 76) pozwana podtrzymała zarzut przedawnienia. Podniosła, że prowadzenie egzekucji przez (...) Bank S.A. na podstawie bankowego tytułu wykonawczego nie ma żadnego wpływu na przedawnienie roszczenia względem strony powodowej i w stosunku do niej nie doszło do przerwania biegu przedawnienia. Pozwana powołała się w tym zakresie na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2016 r., sygn. akt III CZP 29/16, oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 2014 r., sygn. akt II CSK 196/14.

Powód w piśmie z dnia 18.10.2016 r. (k. 81) zauważył, że Sąd Najwyższy jest organem władzy sądowniczej, a nie ustawodawczej i do jego obowiązków nie należy stanowienie prawa. Wyrok Sądu Najwyższego wiąże inne sądy tylko w sprawie, której dotyczy. Uchwała Sądu, na którą powołuje się pozwana, nie została wpisana do księgi zasad prawnych. Wnioski zawarte przez Sąd Najwyższy w poszczególnych uchwałach winny podlegać zatem ocenie z punktu widzenia nie tylko powszechnie obowiązujących przepisów prawa, ale również skutków jakie mogą wywołać w obrocie prawnym. Umowa przelewu skutkuje zarówno sukcesją samej wierzytelności, jak również obejmuje elementy, składające się na sytuację wierzyciela. Rażąco niesprawiedliwym zatem byłoby odmówienie nabywcy wierzytelności powoływania się na skutki czynności dokonywanych przez pierwotnego wierzyciela.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 26.10.1998 r. pozwana S. M. zawarła z Bankiem (...) S. A. Filią K. z siedzibą w K., reprezentowanym przez Spółkę Akcyjną (...) z siedzibą we W., umowę o kredyt na zakup towarów nr (...).

Kredyt w wysokości 3.154,08 zł został pozwanej udzielony na okres od dnia 26.10.1998 r. do dnia 26.10.1999 r. Oprocentowanie kredytu w okresie kredytowania było stałe i wynosiło 24,50 % w stosunku rocznym. Kwota naliczonych odsetek w okresie kredytowania miała wynieść 434,04 zł, a prowizja 274,10 zł. Pozwana zobowiązała się do spłaty kredytu wraz z odsetkami w 12 miesięcznych ratach po 299,01 zł każda, płatnych do dnia 26-go każdego kolejnego miesiąca na rachunek Banku, począwszy od następnego miesiąca po dacie udzielenia kredytu.

Dowód: kserokopia umowy z dnia 26 października 1998 r. (k. 40-42)

(...) Bank S.A. z siedzibą w K. w dniu 6 lutego 2001 r. wystawił przeciwko pozwanej bankowy tytuł egzekucyjny, opatrzony następnie klauzulą wykonalności -postanowieniem Sądu Rejonowego w Suchej Beskidzkiej z dnia 23 kwietnia 2001 r., sygn. akt I Co 40/01.

Dowód: kserokopia bankowego tytułu egzekucyjnego (k. 66), kserokopia postanowienia Sądu Rejonowego w Suchej Beskidzkiej z dnia 23 kwietnia 2001 r., sygn. akt I Co 40/01 (k. 67-67/2).

Wnioskiem z dnia 07.05.2001 r. (...) Bank S.A. z siedzibą w K. zwrócił się do Komornika Sądowego w S. o wszczęcie przeciwko pozwanej egzekucji.

Postanowieniem z dnia 3 grudnia 2013 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Wadowicach T. A. umorzył postępowanie prowadzone przeciwko pozwanej pod sygn. akt Km 244/01, wobec bezskuteczności egzekucji.

Dowód: kserokopia wniosku z dnia 7 maja 2001 r. (k. 68), kserokopia postanowienia z dnia 3 grudnia 2013 r., sygn. akt Km 244/01 (k. 69).

W dniu 23 września 2011 r. (...) Bank Spółka Akcyjna zmienił nazwę na (...) Bank (...) Spółka Akcyjna.

Dowód: kserokopia wydruku z MSiG (k. 31)

W dniu 29 stycznia 2015 r. (...) Bank (...) S. A. z siedzibą we W. i (...) z siedzibą w K., reprezentowany przez (...) z siedzibą we W., zawarli umowę przelewu wierzytelności.

Wśród przekazywanych wierzytelności znajdowała się wierzytelność w stosunku do pozwanej S. M. w wysokości 8.209,91 zł.

Dowód: kserokopia umowy przelewu wierzytelności z dnia 29 stycznia 2015 r. (k. 9-12), odpis z KRS nr (...) (k. 12/2-13/2), wyciąg z RFI nr (...) (k. 14-15), odpis z KRS nr (...) (k. 17/2-18/2), odpis pełny z KRS nr (...) (k. 19-20/2), kserokopia oświadczenia (k. 21), kserokopia aneksu do umowy z dnia 20 kwietnia 2015 r. (k. 21-22), kserokopia pełnomocnictwa w formie aktu notarialnego Rep. A nr (...) (k. 26-28), kserokopia załącznika nr 6 (k. 34-36).

W dniu 24 lutego 2015 r. (...) z siedzibą w K., reprezentowany przez (...) z siedzibą we W., zawarł umowę przelewu wierzytelności ze stroną powodową (...).

Wśród przekazywanych wierzytelności znajdowała się przedmiotowa wierzytelność w wysokości 8.209,91 zł.

Dowód: kserokopia umowy przelewu wierzytelności z dnia 24 lutego 2015 r. (k. 23-25/2), wyciąg z RFI nr (...) (k. 14-15), odpis z KRS nr (...) (k. 17/2-18/2), odpis pełny z KRS nr (...) (k. 19-20/2), kserokopia pełnomocnictwa w formie aktu notarialnego Rep. A nr (...) (k. 26-28), wyciąg z RFI nr (...) (k. 30-30/2), kserokopia oświadczenia (k. 33), kserokopia załącznika nr 3 (k. 37-39).

Pozwana została zawiadomiona o przelewie wierzytelności przez (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W. na rzecz (...) z siedzibą w K. oraz o przelewie wierzytelności przez (...) z siedzibą we W. działającego w imieniu (...) na rzecz strony powodowej.

Strona powodowa wezwała pozwaną do zapłaty kwoty 8.222,85 zł, w tym kapitału w wysokości 1.256,59 zł, odsetek – 6.844,22 zł i kosztów – 122,04 zł.

Dowód: kserokopia zawiadomienia (...) Bank (...) S.A. (k. 5), kserokopia zawiadomienia (...) (k. 5/2), kserokopia wezwania do zapłaty (k. 6-7).

Powyższy stan faktyczny ustalony został przez Sąd na podstawie wyszczególnionych powyżej dowodów z dokumentów. Dokumenty te Sąd uznał za autentyczne i wiarygodne. Ich treść i forma, nie budziły zastrzeżeń i wątpliwości. Nie

ujawniły się też takie okoliczności, które należałoby brać pod uwagę z urzędu, a które podważałyby wiarygodność tej kategorii dowodów i godziły w ich moc dowodową.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu. Zgłoszony przez pozwaną zarzut przedawnienia był zasadny.

Strona powodowa wywodzi swoją legitymację czynną z tytułu nabycia wierzytelności od pierwotnego wierzyciela (...) Bank S. A. (obecnie (...) Bank (...) S.A.). Zgodnie z art. 509 § 1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew) chyba, że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Stosownie do § 2 wymienionego przepisu, wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. Nabycie wierzytelności może nastąpić tylko wówczas i tylko w takim zakresie, w jakim przysługiwała ona zbywcy. Swoje roszczenie strona powodowa wywodzi z umowy o kredyt, zawartej przez (...) Bank S. A. – jako przedsiębiorcę – z pozwaną S. M.. Ogólne uregulowanie umowy kredytu zawiera art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (tekst jednolity Dz. U. 2015, poz. 128 ze zm.), zgodnie z którym przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Do przedawnienia roszczeń, w tym z umowy kredytu bankowego zastosowanie znajduje art. 118 k.c., zgodnie z którym, jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. O tym, czy roszczenie jest związane z prowadzoną działalnością gospodarczą, decydują cechy podmiotu, któremu ono przysługuje. Nie mają przy tym znaczenia cechy drugiego podmiotu stosunku prawnego, z którego to roszczenie wynika, ani cechy samego stosunku prawnego. W związku z czym należy przyjąć, że roszczenia banku - jako przedsiębiorcy wobec pozwanej, która jest osobą fizyczną nieprowadzącą działalności gospodarczej, przedawniają się w ciągu trzech lat (tak m. in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2003 r., sygn. akt II CK 113/02, OSP 2004/11/141). W świetle zaś przepisu art. 120 § 1 zd. 1 k.c. bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne.

W niniejszej sprawie istotna była więc kwestia wymagalności roszczenia – rzutująca na datę przedawnienia oraz kwestia ewentualnego przerwania biegu przedawnienia. Pozwana nie kwestionowała bowiem faktu zadłużenia oraz jego wysokości wskazanej w pozwie.

Z umowy kredytu wynikało, iż świadczenie pozwanej winno być spełniane częściami, przy czym nie miało ono charakteru okresowego, gdyż wielkość zobowiązania była od początku znana. Świadczenie pieniężne jest co do zasady, w myśl art. 379 § 2 k.p.c., świadczeniem podzielnym. Świadczenie to może być bowiem niewątpliwie spełnione częściowo bez istotnej zmiany jego przedmiotu lub wartości. Jeżeli zatem świadczenie pieniężne jest zasadniczo świadczeniem podzielnym, oznacza to, że może być ono spełnione w ratach. W tym przypadku terminy przedawnienia biegną oddzielnie dla każdej z części świadczenia pieniężnego.

Pozwana zobowiązała się do spłaty kredytu wraz z odsetkami w 12-0 miesięcznych ratach, płatnych do dnia 26-go każdego kolejnego miesiąca, począwszy od następnego miesiąca po dacie udzielenia kredytu. Umowa o kredyt zawarta została w dniu 26 października 1998 r., zatem termin zapłaty ostatniej raty upłynął w dniu 26 października 1999 r., a roszczenie mogło stać się przedawnione najpóźniej z dniem 27 października 2002 r.

Na skutek działań poprzedniego wierzyciela w dniu 6 lutego 2001 r. wystawiono bankowy tytuł egzekucyjny i postanowieniem z dnia 23 kwietnia 2001 r. Sąd nadał mu klauzulę wykonalności. Czynność polegającą na złożeniu wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, jako że jej celem było uzyskanie tytułu wykonawczego bez postępowania rozpoznawczego, należy uznać za czynność przedsięwziętą bezpośrednio w

celu dochodzenia lub ustalenia roszczenia w rozumieniu art. 123 § 1 pkt 1 k.c., a zatem czynność która przerywa bieg przedawnienia (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2004 r., sygn. akt III CZP 101/03, OSNC 2005/4/58).

Niemniej jednak, zdaniem Sądu, nabywca wierzytelności niebędący bankiem, jak miało to miejsce w niniejszej sprawie – strona powodowa, nie może powoływać się na przerwę biegu przedawnienia spowodowaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności. W tym zakresie Sąd w całości podziela stanowisko Sądu Najwyższego zajęte w uchwale z dnia 29 czerwca 2016 r., sygn. akt III CZP 29/16, lex nr 2067028, w której Sąd ten zważył, że w przypadku wierzytelności objętej bankowym tytułem wykonawczym sytuacja prawna cesjonariusza kształtuje się odmiennie od sytuacji prawnej nabywcy wierzytelności objętej innym tytułem wykonawczym. Uprawnienie do wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego przysługiwało jedynie bankom i tylko na ich rzecz mogła być nadana klauzula wykonalności w specjalnym trybie. Cesjonariusz natomiast nie mógł kontynuować egzekucji wszczętej przez bank, bo w postępowaniu egzekucyjnym nie ma zastosowania art. 192 pkt 3 k.p.c. Fundusz sekurytyzacyjny nie mógł się zatem ani powołać się na bankowy tytuł egzekucyjny oraz przejście uprawnień ani uzyskać klauzuli wykonalności na podstawie art. 788 § 1 k.p.c. Było zobligowany do ustalenia istnienia roszczenia w drodze procesu sądowego, a następnie uzyskania nowego tytułu wykonawczego i dopiero na jego podstawie egzekwować roszczenie. Jak z kolei wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 listopada 2014 r., sygn. akt II CSK 196/14, OSNC 2015/12/145, przerwanie biegu przedawnienia na podstawie art. 123 § 1 pkt 1 k.p.c. następuje, co do zasady, tylko pomiędzy stronami postępowania, jeżeli z istoty łączącego je stosunku prawnego wynika, że są materialnie zobowiązane lub uprawnione, a więc skutek przerwania zachodzi tylko w podmiotowych i przedmiotowych granicach czynności podjętej przez wierzyciela.

Po raz drugi w niniejszej sprawie bieg terminu przedawnienia został przerwany na skutek złożenia wniosku z dnia 07.05.2001 r. o wszczęcie postępowania egzekucyjnego. Postępowanie egzekucyjne zostało umorzone z powodu bezskuteczności egzekucji w dniu 3 grudnia 2013 r. W świetle powyższego wniosek o wszczęcie egzekucji, pochodzący od wierzyciela wskazanego w tytule egzekucyjnym, również nie wywołał skutku przerwy wobec strony powodowej. Skutki przerwania biegu przedawnienia nastąpiły bowiem tylko w relacjach bank – pozwana.

Przy niekwestionowanej zatem wysokości zadłużenia pozwanej, powództwo należało oddalić z uwagi na zaistnienie przedawnienia roszczenia, w tym również w zakresie odsetek. W orzecznictwie utrwalone jest bowiem stanowisko, że roszczenie o odsetki za opóźnienie przedawnia się najpóźniej z chwilą przedawnienia się roszczenia głównego.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w pkt I sentencji wyroku.

O kosztach procesu Sąd rozstrzygnął w pkt II sentencji, zgodnie z zawartą w art. 98 § 1 i 3 k.p.c. zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, obciążając stronę powodową poniesionymi przez pozwaną kosztami wynagrodzenia pełnomocnika, tj. kwotą w wysokości 2.400 zł, ustaloną na podstawie § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800) wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

SSR Rafał Kucharzyk